

1. 'Ik zal koning worden'

Mag ik je iets persoonlijks vragen? Heb jij last van jaloersheid? Een collega die gewoon beter is dan jij. Of iemand in je omgeving die knapper is, of die veel makkelijker met mensen om kan gaan. Er kunnen altijd redenen zijn waarom jij niet echt tevreden bent met jouw plaats in het leven. Je kunt dus jaloers zijn, maar vanuit een stuk onvrede kan ook verlangen ontstaan, en ambitie om te groeien. En dat kan juist heel goed zijn! Dat je verder wilt, dat je je gaven en talenten beter wilt gebruiken. Maar wanneer is dat nou goed, en wanneer is het fout? Wanneer is het ontevredenheid, wrok, jaloersheid, begeerte? En wanneer is het een zuiver verlangen, heilige ambitie, een wil om jezelf te ontwikkelen? Over die vragen gaat het vandaag. Dat zinnetje in vers 5, daar heb ik veel over lopen nadenken. 'Adonia nu, de zoon van Haggith, verhief zich en zei: 'Ik zal koning worden.' Is dat zo fout van Adonia, om dat te denken? Wie is Adonia eigenlijk? Adonia is een prins, hij is de vierde zoon van koning David (2 Samuël 3: 4), maar de oudste drie zijn al niet meer in leven: Amnon, Chileab en Absalom. Adonia is nu de oudste. Er staat in vers 6: 'Haggith had hem geboort, na Absalom.' Daar lijkt het alsof Haggith de moeder was van zowel Absalom als Adonia, maar Absalom had een andere moeder. De schrijver bedoelt te zeggen: 'Haggith had hem geboort, hij volgde in leeftijd op Absalom.' Koning David is nu oud geworden, en zijn gezondheid is heel zwak. Je zou zeggen: 'Dan is het toch logisch dat Adonia zich erop voorbereidt om koning te worden? Hij is toch de oudste?' Dat lijkt voor de hand liggend, maar toch is dat niet zo. Want het is algemeen bekend dat koning David een veel jongere broer van Adonia in gedachten heeft als opvolger: Salomo. Adonia is hier een dertiger, Salomo is een jaar of achttien.

2. Gods keuze: de Vredevorst

Maar waarom Salomo? David heeft dat niet zelf verzonnen, nee, het is een opdracht van God. Want wat is het geval? Toen David koning was geworden in Jeruzalem, wilde hij daar voor God een tempel bouwen. Maar God Zelf liet hem weten, via de profeet Nathan, dat hij niet mocht doen. God zei: 'David, jij bent een man van oorlog, je hebt veel oorlogen moeten voeren, jouw zoon zal een koning van vrede zijn. Hij zal de tempel bouwen, maar jij mag al wel voorbereidingen treffen.' En daarom had David een gigantische hoeveelheid bouwmaterialen laten verzamelen, en een enorme hoeveelheid goud. En als hij dat dan allemaal bij elkaar verzameld heeft, dan roept hij zijn zoon Salomo erbij, Salomo is dan een tiener. En hij zegt dan dit – ik lees voor uit 1 Kronieken 22: 8-10: '... het woord van de HERE kwam tot mij: U hebt een grote hoeveelheid bloed vergoten en u hebt grote oorlogen gevoerd. U mag voor Mijn Naam geen huis bouwen, omdat u een grote hoeveelheid bloed op de aarde voor Mijn aangezicht vergoten hebt. Zie, een zoon zal u geboren worden; die zal een man van rust zijn, want Ik zal hem rust geven van al zijn vijanden van rondom. Ja, Salomo zal zijn naam zijn, want Ik zal in zijn dagen vrede en stilte over Israël geven. Hij is het die voor Mijn Naam een huis zal bouwen, en hij is het die Mij tot een zoon zal zijn, en Ik hem tot een Vader. En Ik zal de troon van zijn koninkrijk tot in eeuwigheid over Israël bevestigen.' Merk je dat? Al vóór de geboorte van Salomo kreeg David deze boodschap: 'Zie, een zoon zal u geboren worden (...)' Ja, Salomo zal zijn naam zijn, (...) En Ik zal de troon van zijn koninkrijk tot in eeuwigheid over Israël bevestigen.' God Zelf had dus bepaald dat Salomo de naam Salomo moest krijgen en dat hij koning moest worden. Je zou zeggen: 'Ja, maar wie wist dat? David zegt dat alleen tegen Salomo zelf.' Maar het gaat verder in 1 Kronieken 22. Als David daar staat, bij al die bouwmaterialen, dan staat er in vers 17: 'Ook gebod David alle leiders van Israël, om zijn zoon Salomo te helpen.' Dus iedereen wist dat: 'Salomo is de toekomstige koning.' Nog even iets over die geboorte van Salomo. God had dus Zelf die geboorte aangekondigd, en ook de naam Salomo aangereikt. Die naam, Salomo, betekent: 'Vol van vrede'. Salomo zou een Vredevorst zijn. Weet je wat opmerkelijk is? God koos Bathseba uit om de moeder van Salomo te worden. En Bathseba was eerder de buurvrouw van David, met wie David overspel had

gepleegd. Bovendien had David ervoor gezorgd dat de man van Bathseba stierf. Die relatie was in zonde geboren, maar het is wel goed om te vermelden dat de Bijbel de schuld van die zonde ten volle neerlegt bij David. David had beter moeten weten. Hij was de koning. Hij had een machtspositie. Uit dat overspel wordt een kind geboren, een jongen. En die jongen sterft. Dat is een straf van God, hoe moeilijk het ook voor ons is om dat te lezen. Dit kindje heeft zeven dagen geleefd, en al die tijd lag David languit op de grond te bidden voor zijn genezing, hij vastte en smeekte. Maar het kind overleed. En dan staat er een heel ontroerend zinnetje in 2 Samuël 12: 23. David staat op, hij gaat weer eten en hij zegt dan: 'Hij is nu dood, waarom zou ik nog vasten? Ik zal wel naar hem toe gaan, maar hij zal niet bij mij terugkomen.' Ik vind dat een troostvol zinnetje. Dat kind is gestorven... maar wat kon dat kind eraan doen, aan dat overspel? Een kind, zeven dagen... David zegt: 'Ik zal naar hem toe gaan. Hij is er al, ik hoop er te komen.' En dan, na al die zonde, en na al dat verdriet, maakt God Zelf een nieuw begin, met David en met Bathseba. Ze krijgen opnieuw een zoon, en God zegt: 'Hij moet Salomo heten, hij zal koning worden, Hij zal Mijn tempel bouwen.' Zie je hoe genadig God is? Deze twee mensen, David en Bathseba, mensen met een verleden, krijgen een nieuwe toekomst. De geboorte van Salomo is een teken van hoop. Weet je hoe het beschreven wordt, in 2 Samuël 12: 24 en 25? Moet je horen, hoe mooi: 'Daarna troostte David zijn vrouw Bathseba. Hij ging naar haar toe en

sliep met haar. Zij baarde een zoon, die hij de naam Salomo gaf. De HERE had hem lief, en zond een boodschap door de dienst van de profeet Nathan en noemde zijn naam Jedid-Jah, omwille van de HERE.' En Jedid-Jah, dat betekent: 'Beminde van de HERE, lieveling van de HEER'. Zie je wat er gebeurt? Al bij zijn geboorte krijgt Salomo de trekken van Jezus. Zijn geboorte wordt aangekondigd, hij krijgt van God Zelf de naam Salomo, 'Vol van vrede', en hij zal op de troon zitten en het huis van God bouwen als de Vredevorst. God Zelf heeft hem lief en noemt Hem: 'Mijn lieveling'. Toen eeuwen later Jezus werd gedoopt in de Jordaan, zei God de Vader vanuit de hemel: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb' (Mattheüs 3: 17). 'Dit is Mijn Jedid-Jah.' Daarom is het zo mooi om dit najaar meer te lezen en meer te horen over Salomo. Want de persoon van Salomo doet in veel opzichten al aan Jezus denken. Hij heeft de roeping om Vredevorst te zijn. Die roeping, daarin zal Salomo uiteindelijk falen. Jezus niet. Maar in die roeping weerspiegelt Salomo Jezus. We hebben net gezongen uit Psalm 72. Die Psalm gaat over Salomo, waarschijnlijk geschreven door David als gebed voor zijn zoon Salomo. In die Psalm gaat het over de Zoon van de Koning, die Zelf Koning wordt, en 'de bergen zullen vrede dragen', hij is een Vredevorst. En hoewel die Psalm in feite gaat over Salomo, zingen we hem met het oog op Jezus. Nog een opmerkelijk detail: weet je hoelang Salomo geregeerd heeft? Precies veertig jaar, overigens net als David, die regeerde ook veertig jaar. Het is alsof God daarmee wilde zeggen: 'Mijn volk! Ooit, lang geleden, moesten jullie veertig jaar zwerven in de woestijn. Nu geef ik jullie in veertig jaar het hele land in handen, onder David, en Ik geef jullie veertig jaar vrede en voorspoed, onder Salomo.'

3. De oerzonde

En nu terug naar Adonia. Want wat staat er in vers 5 van 1 Koningen 1? 'Adonia nu, de zoon van Haggith, verhief zich en zei: 'Ik zal koning worden.' Voel je wat hier aan de hand is? Dit is niet zomaar een machts spelletje, een mens die de macht wil grijpen, nee, dit gaat veel verder. Hier is een geestelijke strijd aan de gang. Aan de ene kant de keuze van God: 'Salomo, vol van vrede, hij zal op de troon zitten. Jedid-Jah, lieveling van de HEER.' En aan de andere kant: 'Adonia nu, de zoon van Haggith, verhief zich en zei: 'Ik zal koning worden.' 'Hij verhief zich', daar zit iets duivels in, zoals de profeet Jesaja schrijft over de satan. Dat is een heel bijzonder stukje over de opstand van één van de engelen tegen God, Lucifer. Hij wordt uit de hemel gestoten, zo wordt hij de satan. Jesaja 14: 12-15: 'Hoe bent u uit de hemel gevallen, morgenster, zoon van de dageraad! U ligt geveld op de aarde, overwinnaar over de heidenvolken! En u zei in uw hart: Ik zal

opstijgen naar de hemel; tot boven Gods sterren zal ik mijn troon verheffen, ik zal zetelen op de berg van de ontmoeting aan de noordzijde. Ik zal opstijgen boven de wolkenhoogten, ik zal mij gelijkstellen met de Allerhoogste. Echter, u bent in het rijk van de dood neergestort, in het diepst van de kuil!' 'Adonia nu, de zoon van Haggith, verhief zich en zei: Ik zal koning worden.' Eigenlijk gaat het hier over de oerzonde in ons menselijk bestaan: dat je je verheft tegen God, dat jij in het middelpunt wilt staan. Jij wilt koning worden! Even een paar details, in vers 5 en 6: 'Hij voorzag zich van wagens en ruiters, met vijftig man die voor hem uit snelden. Zijn vader had hem zijn leven lang geen verwijt gemaakt door te zeggen: 'Waarom heb je dat gedaan? Ook was hij heel knap van gestalte.' Adonia is een mooie kerel. Als je mooi bent, heb je dat van God gekregen. Maar je uiterlijk kan zomaar iets worden waar jij trots op bent. Iets waarop jij je laat voorstaan. Zoals alles wat God je geeft. Als Hij je een goed verstand geeft, en je koppelt dat los van Hem, wordt het een reden voor trots op jezelf. In feite is de vraag: wat doe je? Breng je alles onder de heerschappij van Christus als Koning? Of aanbid je jezelf als koning? En leg je die geschenken van God aan de voeten van het standbeeld dat jij voor jezelf hebt opgericht? Je inkomen: leg je dat aan de voeten van het kruis? Of aan de voet van je eigen standbeeld? Je talenten: leg je ze aan de voet van het kruis, of aan de voet van je eigen standbeeld? Is het allemaal ter meerdere eer en glorie van jouzelf: je huis, je auto, je baan, je relatie, noem het allemaal maar op? Of zie je het allemaal in het licht van Jezus Christus? 'Heer, ik heb van U gekregen. U hebt het voor het zeggen: wat moet ik ermee doen? Hoe kan ik U ermee dienen? Hoe kan ik er mensen mee dienen?' Veelzeggend dat Adonia nooit kritiek heeft gehad. David heeft hier écht een steek laten vallen. Vers 6: 'Zijn vader had hem zijn leven lang geen verwijt gemaakt door te zeggen: 'Waarom heb je dat gedaan?' En nu kan Adonia het dus niet meer hebben, dat iemand anders hem in de weg staat. Salomo staat hem in de weg. Want Adonia beseft héél goed dat Salomo bestemd is voor de troon. Het is niet voor niets dat Adonia ál zijn broers uitnodigt, als hij zijn staatsgreep gaat plegen, behalve Salomo. Adonia heeft nooit van zijn vader kritiek gekregen, hij is nooit bijgeschaafd, en nu staat hij daar ook niet meer open voor, voor kritiek. Hij stelt zich niet meer kwetsbaar op, integendeel: hij bouwt een muur om zich heen. Figuurlijk, en ook letterlijk: wagens, ruiters, en vijftig man die voor hem uit rennen. Hij neemt vast een voorschot op zijn positie als koning. Weet je, als de wereld om jou gaat draaien, dan ben je niet meer benaderbaar. Dan heb jij, als het ware, ook je lijfwacht om je heen. Ken je dat? Mensen met een lijfwacht om zich heen? Mensen die het altijd weten, mensen die zich nooit kwetsbaar opstellen. Mensen die je onzeker maken. Misschien heb je er zelf wel wat van, jij of ik. Weet je, als de wereld draait om jou, dan is dat ook heel vermoeiend. Want dan moet jij wel alles goed doen. Dan kun je je geen fouten veroorloven. Daarom is het zo heilzaam, en zo anders, als je leert knielen voor de Vredevorst. Voor Jezus, de genadige Heer. Hij zegt het niet voor niets: 'Kom naar Mij toe als je vermoeid bent en belast, Ik zal je rust geven' (Mattheüs 11: 28). Weet je, onder de zegenende handen van Jezus hoef je niet je eigen koninkrijkje te bouwen. Hij brengt je tot je bestemming, Hij draagt je en brengt je tot bloei. Als je al je ambitie in Zijn handen legt, en al je talenten en je tijd en je mogelijkheden, je doet wat Hij van je vraagt, dan wordt het leven zóveel mooier, zoveel rijker, het krijgt zoveel meer kleur. Want dan zie je hoe door jouw leven mensen opbloeien. Dienstbaarheid geeft zoveel vreugde. We keken een stukje van de Olympische Spelen, naar het zwemmen, de 200 meter rugslag voor heren. Het goud ging naar een Hongaar, het zilver naar een Griek en het brons naar een Zwitser, Roman Mityukov, 24 jaar. En het was zomaar een klein gebaar, maar de camera had het net gevangen: net na het zwemmen sloeg hij een kruis en keek omhoog. En je wist als kijker: deze jonge Zwitser heeft zijn ambitie gebracht onder het kruis van Christus. Hij geeft de eer aan zijn Verlosser, en iedereen mag dat weten. De functie van topsport is om veel mensen, vooral jongeren, aan het sporten te krijgen. Topsporters zijn rolmodellen. Wat mooi als je als rolmodel Christus dient. Adonia doet een greep naar de macht. Hij verzamelt een groep mensen om zich heen en laat zich bij de bron Rogel tot koning uitroepen. Die bron

is niet ver van de stad. Maar het loopt niet goed af. Zijn plan mislukt, want de profeet Nathan hoort wat er gebeurt. Hij waarschuwt Bathseba en samen gaan ze naar koning David toe. David neemt meteen maatregelen en laat Salomo tot koning uitroepen bij een andere bron, de bron Gihon, op de helling van de stad, dus nog dichterbij. En David zelf komt naar buiten en bevestigt het koningschap van Salomo door een dankgebed. Adonia wordt ontzettend bang als hij het hoort. In de Oudheid was het duidelijk: iemand die een staatsgreep pleegt wordt onmiddellijk gedood. Hij vlucht naar het altaar van God, in feite vraagt hij om asiel, om genade. En die genade krijgt hij ook. Salomo, de Vredevorst, hij zegt: 'Als hij zich betrouwbaar gedraagt, zal hem geen haar gekrenkt worden, maar als hij kwaad wil, dan zal hij sterven.' Voor de begrippen van die tijd is dat een ongekennde genade. Hier vertoont Salomo echt de trekken van Christus. Een nieuwe kans, zelfs als je zelf als een rebel hebt verheven. Maar hoe gaat het verder? In het volgende hoofdstuk lezen we dat David sterft en dat Adonia dan naar Bathseba toegaat. Hij begint heel zielig en zegt, in vers 15 van hoofdstuk 2: 'U weet dat het koningschap mij toekwam. Heel Israël had zich erop ingesteld dat ik koning zou worden. Maar het koningschap nam een wending: het is aan mijn broer gekomen, want door de HERE is het aan hem gekomen. Nu zou ik u één verzoek willen doen. Wijs mij niet af.' En wat is dan zijn vraag? 'Wilt u aan uw zoon Salomo vragen of ik mag trouwen met Abisag?' Abisag was het meisje dat voor koning David had gezorgd toen hij oud en zwak op bed lag. David had geen gemeenschap met haar gehad, hebben we gelezen. Maar Abisag maakte wel deel uit van zijn harem. Bathseba ziet er geen kwaad in, in dit verzoek van Adonia. Maar als ze het overbrengt aan Salomo, is zijn oordeel vlijmscherp. Want Salomo weet: als je de vrouw van een koning tot jouw vrouw wilt maken, dan doe je een greep naar de macht. Zo had Absalom, die andere zoon van David, die óók een staatsgreep had gepleegd, het óók gedaan. Hij was bewust met de bijvrouwen van zijn vader naar bed gegaan, om te laten zien: 'Nu ben ik koning! Nu heb ik het voor het zeggen!' Dit verzoek van Adonia lijkt onschuldig, maar is inderdaad een nieuwe greep naar de macht. En dan is Salomo duidelijk: Adonia krijgt zijn rechtvaardige straf en moet sterven. Vind je het niet opmerkelijk? Zo gaat dat dóór, bij Adonia: alles draait om hem. Eerst probeert hij het met list en geweld. En nu, deze tweede keer, door zielig te zijn. 'Ach, u weet wel dat ik eigenlijk koning had moeten worden, maar ja, de HERE beschikte anders...' En zo kan het dus óók. Zo kan het óók bij jou en mij. Misschien ben je helemaal niet iemand die de neiging heeft om zich te verheffen tegen God, zoals die eerste keer bij Adonia. Maar het kan zomaar zijn dat het bij jou anders werkt. Dat je je helemaal laat meenemen door jouw verdriet, door jouw teleurstelling, door de dromen die bij jou in duigen gevallen zijn. En dan draait toch weer alles om jouzelf. En eigenlijk klaag je God aan...

4. Laat Christus je Koning zijn!

Maar jij en ik, wij zitten niet op de troon. Er is maar één Vredevorst, en dat is Jezus Christus. Vanmorgen is de oproep heel duidelijk: leg je leven helemaal in Zijn hand. Aanbid Hem alleen als jouw Koning. Laat je leven niet draaien om jouzelf, om jouw verlangens, jouw dromen, jouw ambities, en laat je leven óók niet cirkelen om jouw teleurstelling, jouw verdriet, jouw on vervulde verlangens. Laat in je leven alles draaien om de Vredevorst. Buig voor Jezus Christus, eer Hem als je Koning! In Zijn licht zien wij het licht. En denk er vandaag goed over na wat dat voor jou betekent. Voor de taken die je hebt, voor je contacten met mensen, voor je verlangens en je dromen. Als je het vraagt aan Jezus: 'Wat wilt U dat ik doe?' Wat is dan de uitkomst? Denk erover na bij de grote dingen en bij de kleine dingen: welke opleiding je wilt doen? En welke boodschappen doe je? Ga je voor goedkoop of ga je voor duurzaam? Denk erover na, bid ervoor, elke dag: 'Here Jezus, wat is uw wil? U bent mijn Koning! Onder Uw zegenende handen, de handen met de littekens, vind ik rust, vrede, vreugde, blijdschap, vind ik mijn bestemming. Laat het mijn ambitie zijn om U te dienen, en om mensen te dienen met alles wat ik in me heb, met al mijn gaven en talenten. Laat mij niet mijzelf verheffen, maar laat mij U eren als de Koning van mijn leven. De Koning van mijn hart.' Amen.